

Совершенствование промышленного производства в Беларуси, с учетом переходной стадии экономики в цифровую среду, возможно осуществить только при условии решения вопросов продуктивного вовлечения предприятий в процесс использования цифровых технологий, подготовки кадров и содействия в переходе к новой организации бизнес-процессов. В связи с этим, возникает потребность в разработке и апробации алгоритма внедрения цифровых технологий на предприятиях промышленности.

В качестве заключения хочется отметить, что трансформация факторов конкурентоспособности проявляется как цифровизация бизнес-моделей, интеграция информационно-коммуникационных технологий в процесс принятия стратегических решений и вызывает системный синергетический эффект повышения конкурентоспособности и эффективности компании.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ковалев М.М., Головенчик Г.Г. Цифровая экономика – шанс для Беларуси. Монография. 2018. С. 327.
2. Ачаповская М. Цифровизация экономики как драйвер инновационного развития. Банкаўскі веснік. 2019. С. 52 – 58.
3. Zboryna I. Competitiveness of the national economy in the con-text of digitalization: trends and factors Часопис економічних реформ № 4 (40) 2020 С 16 – 24
4. Зборина И. М. Формирование пред-посылок развития циркулярной экономики в Беларуси. Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності: матеріали Міжнародної Науково-практичної конференції 14-15 травня 2020 р. / За заг. редакцією Ткаченко А. М. Запоріжжя: НУ «Запорізька Політехніка», 2020. С. 361–363.

УДК 336.225

Кобелева Т.О.¹

¹д.е.н, доц., заступник завідувача кафедри з виховної роботи. НТУ «Харківський політехнічний інститут». Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ У СФЕРІ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ

Сучасні умови розвитку туристичного ринку потребують пошуку додаткових методів підвищення розробка рекомендацій щодо організації обліку та оподаткування витрат, щодо вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління витратами, туристичних підприємств, що виходять на ринок або вже працюють на опанованому сегменті. Серед таких резервів на перший план виступає оподаткування як нематеріальний актив, що є

важливим фактором у забезпеченні успішної діяльності туристичного підприємства. Науково обґрунтована організація обліку та оподаткування витрат та обліково-аналітичного забезпечення управління витратами – конкурентні переваги підприємства, що володіє ним. Це визначає необхідність для туристичних підприємств освоєння, адаптації та застосування передових технологій і методів управління в сфері оподаткування.

Туристичні структури, будучи підсистемами комерційних секторів національних економік, приймають на себе частину навантаження в системі суспільного розподілу праці і задоволення суспільних потреб у благах і послугах. З точки зору окупності капіталовкладень туристична індустрія входить в число безперечних економічних форвардів, що дають досить значну величину доданої вартості.

Як і будь-яка інша сфера господарської діяльності, індустрія туризму є досить складною і суперечливою системою [1, 2, 5]. Крім того, туристична галузь - більш рухлива система, ніж інші галузі, бо послуги туризму можна виготовити заздалегідь, або зберігати про запас, а рішення споживача відмовитися від придбання цього блага може прийти несподівано під впливом будь-яких непередбачених обставин. І, тим не менш, країна, що має розвинену туристичну інфраструктуру і ставить розвиток туризму в якості національно значущого пріоритету, прагне виробити і послідовно проводити цілісну політику в цій сфері, створювати достатній запас міцності, щоб протистояти неприємним тенденціям і несподіваних поворотів світової кон'юнктури [2, 3, 5].

Ефективна виробничо-господарська і фінансова діяльність туристичних структур багато в чому визначається правильною організацією і оптимальною методикою бухгалтерського обліку. Кожна організація, індивідуальний підприємець повинні виконувати перед державою свої обов'язки по сплаті податків. Тому особливого значення набуває рівень компетентності в питаннях оподаткування. У зв'язку з цим необхідно вивчення правильної постановки бухгалтерського і податкового обліку в туристичних організаціях. Застосування в практичній діяльності ряду нормативних положень викликає багато питань, особливо в податковому обліку [1, 2].

Як вірно відмічає Г.Л.Угарова [1], досить часто у невеликих туристичних фірмах один фахівець виконує безліч функцій: веде бухгалтерський облік і складає звітність, розраховує податки і займається плануванням майбутньої господарської діяльності. Проблемні ситуації в частині ведення обліку та оподаткування виникають у зв'язку зі змінами в законодавстві з обліку і оподаткування. Щоб уникнути помилок і претензій з боку контролюючих органів, слід ретельно контролювати витрати

організації. Згідно діючого в нашій країні законодавства в сфері туристичного бізнесу, однією з форм фінансового забезпечення туристичного оператора є договір страхування цивільної відповідальності за невиконання або неналежне виконання туристичних оператором зобов'язань за договором про реалізацію туристського продукту (договір страхування цивільної відповідальності туроператора). При цьому з тексту існуючих законів не випливає, що такий договір є обов'язковим.

В якості висновку зауважимо, що до цих пір проблемою багатьох туристичних фірм є ведення податкового обліку. Протягом ряду років обговорюється законопроект про зближення бухгалтерського і податкового обліку. Підписання цього законопроекту запровадить ряд поправок, які дозволять спростити роботу фахівців бухгалтерського та податкового обліку, впорядкувати зусилля фахівців, оптимізувати діяльність підприємств туристичного бізнесу та готельно-ресторанної сфери.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Угарова, Г.Л. Проблемы учета и налогообложения в сфере туризма. Режим доступа: <https://dspace.susu.ru/xmlui/bitstream/handle/0001.74/4154/41.pdf?sequence=1>
2. Журавлев, В.В. Возможные направления роста и развития предприятий сферы туризма и гостиничного хозяйства // Известия ВУЗов. Уральский регион. – 2012. – № 4. – С. 48–52.
3. Pererva P.G., Kocziszky György, Szakaly D., Somosi Veres M. Technology transfer.- Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI», 2012. — 668 p.
4. Pererva P.G., Kocziszky G., Somosi Veres M., Kobieliava T.A. Compliance program: [tutorial] // ed.: P.G.Pererva, G.Kocziszky, M.Veres Somosi.– Kharkov-Miskolc : LTD «Planeta-prynt», 2019.– 689 p.
5. Гончарова Н.П., Яковлев А.И., Перерва П.Г. Маркетинг инновационного процесса // Учебное пособие - К.: ВИРА-Р, 1998.- 267 с.

УДК 338.2:658

Ковтун О. І.¹

¹ к.е.н., проф., професор кафедри економіки, Львівський торговельно-економічний університет, Україна

ШЛЯХИ І ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ КОНКУРЕНТНОЇ ПЕРЕВАГИ ПІДПРИЄМСТВА В БІЗНЕСІ В КОНТЕКСТІ ВИМОГ ТА ВИКЛИКІВ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

Підприємствам для успішного тривалого господарювання в сучасній глобалізованій економіці, яка динамічно розвивається під впливом НТП, необхідно постійно адаптуватися до зовнішніх як сприятливих можливостей,